

Machtiging tot het verlenen van financiële medewerking ter zake van de aanleg en exploitatie van een pijpleiding tussen het gebied van de Nieuwe Waterweg en dat van het Noordzeekanaal

Wijziging van hoofdstuk XIII (Departement van Economische Zaken) der rijksbegroting voor het dienstjaar 1965

(Deelneming in het aandelenkapitaal van en garantie voor de betaling van een rente en aflossing door een Nederlandse N.V., welke zich ten doel stelt de aanleg en de exploitatie van een pijpleiding)

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN
SOCIALE ZAKEN EN VOLKSGEZONDHEID

Nr. 7

's-Gravenhage, 22 februari 1966.

Ter informatie van de leden uwer Kamer doe ik U Hoogedelgestrenge hierbij toekomen

— een afschrift van het zgn. convenant, zijnde de regeling tussen de rijksoverheid, het provinciaal bestuur van Noord-Holland en het gemeentebestuur van Amsterdam op het stuk van verontreiniging van lucht, bodem en water ter zake van de vestiging van petro-chemische industrieën in een gedeelte van het Noordzeekanaalgebied, alsmede

— een afschrift van de technische voorwaarden, welke aan Mobiloil N.V. zijn opgelegd in het kader van het convenant, ter zake van de voorgenomen vestiging van een olieraffinaderij te Amsterdam.

Hierbij wil ik nog aantekenen dat het reeds enige tijd in mijn voornemen lag, aan de voorwaarden bekendheid te geven; het te dezen noodzakelijke overleg met de bij de publikatie betrokken partijen, te weten de Minister van Verkeer en Waterstaat, het provinciaal bestuur van Noord-Holland en het gemeentebestuur van Amsterdam, heeft enige tijd gevergd alvorens aan dit voornemen uitvoering kon worden gegeven.

*De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,*

A. BARTELS.

*Aan
de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal*

Convenant betreffende vestiging petrochemische industrie in het gebied van het Noordzeekanaal

De Staat der Nederlanden, te dezen vertegenwoordigd door de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid dr. A. J. H. Bartels, de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid dr. J. F. G. M. de Meijer en de Minister van Verkeer en Waterstaat, de provincie Noord-Holland, te dezen vertegenwoordigd door de Commissaris der Koningin in die provincie, en de gemeente Amsterdam, te dezen vertegenwoordigd door de burgemeester, hierna te noemen partijen, hebben besloten het volgende in acht te nemen met betrekking tot de oprichting en de exploitatie van een aardolieraffinaderij door Mobiloil N.V. en de verdere vestiging van chemische verwerkingsindustrieën in het gebied bedoeld in de beslissing van de Regering van 24 februari 1965, voor zover dit gebied gelegen is binnen de grenzen van de gemeente Amsterdam.

1. Aan de door de Regering in haar beslissing van 24 februari 1965 betreffende de vestiging van Mobiloil N.V. en verdere chemische verwerkingsindustrieën gestelde voorwaarde, dat voor het vraagstuk van de verontreiniging van lucht, bodem en water een naar het oordeel van de Ministers van Sociale Zaken en Volksgezondheid en van Verkeer en Waterstaat verantwoorde regeling zal worden gevonden, wordt door het tot stand komen van het onderhavige convenant voldaan.

2. Ten einde te komen tot een verantwoorde regeling betreffende de zuiverheid van lucht, bodem en water zullen ten aanzien van de op te richten aardolieraffinaderij, zoals deze blijkt de door Mobiloil N.V. verschaft gegevens wordt opgezet, aan Mobiloil N.V. de eisen gesteld moeten worden, welke in de bij dit convenant behorende bijlage zijn vervat. Wijziging, aanvulling en uitwerking van deze eisen geschiedt in onderling overleg tussen partijen.

3. Wijzigingen in de oorspronkelijke gegevens bij de bouw en bij het productieproces alsmede latere uitbreidingen mogen slechts met instemming van partijen worden doorgevoerd. De voorwaarden, die in verband met een voorgenomen wijziging of uitbreiding noodzakelijk zijn, zullen door partijen gezamenlijk worden geformuleerd.

4. De onder 2 en 3 bedoelde voorwaarden zullen zoveel mogelijk op de Hinderwet gebaseerd worden. De mogelijkheden, die de Hinderwet biedt, zullen uitputtend benut worden. Dit houdt o.a. in, dat krachtens deze wet ook voorzieningen kunnen worden voorgeschreven, die, hoewel zij niet rechtstreeks betrekking hebben op de constructie of de aard en omvang van de hinderwetplichtige activiteit, toch strekken tot bestrijding of vermindering van de van de inrichting te verwachten verontreiniging. Zulks is mede van belang met het oog op de mogelijkheid van verstoring van de normale bedrijfsomvang. Een en ander geldt zowel voor de fase van het in werking hebben van de inrichting als voor de fase van het beproeven van de inrichting. De Hinderwetvergunning zal verleend moeten zijn, voordat het beproeven van de inrichting een aanvang neemt.

5. Voor zover de in de punten 2 en 3 bedoelde voorwaarden eisen zijn, die niet krachtens de Hinderwet kunnen worden opgelegd, zullen deze worden verbonden aan de huurovereenkomst, die tussen Amsterdam en Mobiloil N.V. gesloten zal worden. Deze overeenkomst zal aan de Staat worden

overgelegd. Amsterdam verbindt zich van haar in deze overeenkomst op te nemen bevoegdheid om, bij niet naleving door Mobiloil N.V. van vorenbedoelde voorwaarden, aan deze maatschappij boeten op te leggen, gebruik te maken, indien zulks door de Staat wordt verlangd.

6. Bij de vestiging van chemische verwerkingsindustrieën, die door de vestiging van Mobiloil naar verwachting zullen worden aangetrokken, alsmede bij de oprichting door Mobiloil van andere inrichtingen dan de in punt 2 bedoelde, zullen aan de hand van de door de onderneming, die de inrichting opricht, te verschaffen gegevens in gemeenschappelijk overleg tussen partijen de voorwaarden worden opgesteld, waaraan moet worden voldaan om te komen tot een verantwoorde regeling betreffende de zuiverheid van lucht, bodem en water. Ten aanzien van de vestiging van deze inrichtingen vindt voorts het in de punten 2 t/m 5 gestelde overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de alsdan door partijen opgestelde voorwaarden in de plaats treden van de voorwaarden, vervat in de bijlage van dit convenant.

's-Gravenhage, 8 november 1965.

Voor de Staat der Nederlanden,
*De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,*
A. BARTELS.

's-Gravenhage, 8 november 1965.

*De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,*
J. DE MEIJER.

's-Gravenhage, 8 november 1965.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
J. G. SUURHOFF.

Haarlem, 8 november 1965.

Voor de provincie Noord-Holland,
De Commissaris der Koningin,
F. J. KRANENBURG.

Amsterdam, 1 december 1965.

Voor de gemeente Amsterdam,
De Burgemeester van Amsterdam,
G. VAN HALL.

Voorwaarden behorende bij het convenant betreffende de vestiging van petrochemische industrieën in het gebied van het Noordzeekanaal

Lucht

1. Alle vaten, reservoirs, leidingen, verbindingen, afsluiters, enz. zullen zodanig zijn geconstrueerd en worden onderhouden dat lekkage wordt voorkomen.

2. Op plaatsen waar zich aftapkranen bevinden, zullen zodanige voorzieningen zijn aangebracht dat wegvloeiende stoffen worden opgevangen.

3. Elk defect van de installatie dat oorzaak van vervuiling kan zijn, zal zo spoedig mogelijk worden verholpen.

4. De opslag van vloeibare tussen- en eindproducten met vlampunt beneden 30° C, alsmede de opslag van ruwe olie zal geschieden in reservoirs met de gebruikelijke drijvende daken of soortgelijke damphoudende systemen.

5. De temperatuur van de gassen aan de top van de schoorstenen zal tenminste 20° C boven het zure dauwpunt van deze gassen liggen.

6. Mobiloil N.V. zal van het raffinaderijverbruik aan vloeibare en gasvormige brandstoffen dagstaten bijhouden, aangevend het zwavelgehalte van genoemde brandstoffen en de temperatuur van de gassen aan de toegang tot de schoorste(e)n(en).

7. Onder normale bedrijfsomstandigheden zal de kleur van de uitworp uit de schoorste(e)n(en) lichter zijn dan overeenkomt met nr. II van de Ringelmannschaal. Gedurende de periode, waarin de installaties op temperatuur worden gebracht, mag de kleur van de uitworp voor een tijdsduur van ten hoogste vijf minuten donkerder zijn dan hierboven aangegeven, maar de kleur zal lichter zijn dan overeenkomt met nr. III van de Ringelmannschaal.

De rookdichtheid zal door Mobiloil worden gemeten op door B. en W. van Amsterdam aan te wijzen plaatsen. Hiervan zal aantekening worden gehouden op de door B. en W. van Amsterdam aangegeven wijze.

8. Alle veiligheidskleppen en ontluchtingen op pijpleidingen en reservoirs die, hetzij zwavelwaterstof, mercaptanen of andere kwalijk riekende stoffen, hetzij stoffen met een moleculair gewicht groter dan 60 kunnen bevatten, zullen zijn aangesloten op een leidingnet, waardoor de ontwijkende gassen bij voorkeur worden afgevoerd naar een vuurhaard of — indien zulks niet mogelijk is — naar een fakkel. Voorts zullen alle dampen, die vrijkomen tijdens het aflaten van de druk van de installaties of bij het ledigen van reservoirs, op gelijke wijze worden afgevoerd.

9. Ten behoeve van een rookloze verbranding zullen in alle fakkels branders met veelvoudige stoominblazing worden geïnstalleerd.

10. Pompen, die worden gebruikt voor het verpompen van kwalijkriekende en/of giftige gassen of vloeistoffen, zullen voorzien zijn van een slepringdichting of vloeistofpakking dan wel, tezamen met de motoren, zijn opgesteld in een dichte omhulling.

11. Zwavelwaterstof en andere niet-condenseerbare kwalijkriekende gassen zullen niet in de lucht worden afgevoerd doch zullen worden verbrand. Bij bedrijfsstoornissen en bij het buiten bedrijf stellen en buiten bedrijf zijn van de zwavelfabriek zal de toevoer van zwavelwaterstofgas naar vuurhaarden worden geleid, alwaar genoemd gas zal worden verbrand bij een minimum temperatuur van 800° C. Het resulterende SO₂ zal door de hoofdschoorste(e)n(en) van de raffinaderij worden geloosd.

12. Alle leidingen en vaten, die gassen met hoge concentratie aan zwavelwaterstof bevatten, zullen door een kleur worden aangegeven. Hiervoor zal verf (bijv. loodcyanamide) worden gebruikt, die door verkleuring het ontdekken van lekkages mogelijk maakt.

13. Pompen en andere werktuigen voor het transporteren en verwerken van zwavelwaterstof zullen voortdurend op lekkages worden gecontroleerd.

14. Waarschuwborden met de woorden: „OPPASSEN! ZWAVELWATERSTOF” „GASMASKERS!” zullen zijn aangebracht op plaatsen waar zwavelwaterstof kan ontsnappen.

15. Van bedrijfsstoringen in de zwavelfabriek zal aantekening worden gehouden.

16. Het vrijkomen van stoffen die — gecombineerd — mistvorming of stank veroorzaken zal worden vermeden.

17. Indien circulerend koelwater is verontreinigd met kwalijkriekende stoffen, zullen zo spoedig mogelijk afdoende maatregelen worden genomen.

18. Alle fornuizen en vuurhaarden, waarin zwavelhoudende brandstoffen worden gestookt, alsmede de onder 11 bedoelde zwavelfabriek, alsook de gassen ontstaan bij de regeneratie van de katalysator van de ontzwavelingsinstallaties, zullen worden aangesloten op één of meer hoofdschoorste(e)n(en), welke een hoogte zal (zullen) hebben van 150 meter.

19. De zwaveldioxyde-emissie van de raffinaderij zal geen grotere toename van de concentratie van SO₂ op grondniveau veroorzaken dan

0.1 mg/m ³ gemeten over 24 uur	} gemeten op één-zelfde punt
0.175 mg/m ³ gemeten over 30 minuten	
0.26 mg/m ³ gemeten over 3 minuten	

20. Indien ten gevolge van ongunstige meteorologische omstandigheden de zwaveldioxydeconcentratie in de omringende lucht de normen, vastgesteld door bevoegde autoriteiten in Nederland, overschrijdt, of dreigt te overschrijden zulks ter beoordeling van de autoriteiten, zal stookolie of gas met een laag zwavelgehalte worden gebruikt, zolang genoemde omstandigheden dit noodzakelijk maken.

Water

21. Olie-water mengsels zullen worden verzameld en worden gescheiden in:

- a. water, geschikt voor normale afvoer;
- b. olie voor herbehandeling.

Het afvloeiende water van de afscheider zal nimmer méér olie bevatten dan 20 p.p.m. zoals bepaald met de ASTM-methode, nr. D-1340-60; de hoeveelheid van deze olie zal per dag niet meer dan 0,5 m³ bedragen.

22. De afvoer van de met olie verontreinigd water uit reservoirs en andere bedrijfsonderdelen zal plaats vinden door gesloten leidingen.

23. Olie-water-afscheiders, waarvan de werking is gebaseerd op het verschil in soortelijk gewicht van olie en water, zullen zijn afgedekt om het verdampen van lichte koolwaterstoffen tegen te gaan. De afgescheiden olie zal regelmatig worden afgevoerd.

24. Het olie-vrije water, omvattende het regenwater van olie-vrij terrein en het effluent van de olie-afscheider, zal een bassin passeren, waarin eventuele zichtbare verontreiniging door olie of andere afvalstoffen kan worden geconstateerd. Zonodig neemt Mobiloil de vereiste correctiemaatregelen. Het huishoudelijk afvalwater zal via septie tanks eveneens naar dit bassin worden geleid.

25. Het effluent van het onder 24 genoemde bassin mag op het oppervlaktewater worden geloosd. Het zal daartoe moeten voldoen aan de eisen, welke door de daartoe bevoegde autoriteiten met het oog op het behoud van een redelijke kwaliteit van het water in de havenbekkens en het Noordzeekanaal zullen worden gesteld.

In ieder geval zal het aan de volgende eisen moeten voldoen:

- pH tenminste 6,5 ten hoogste 8;
- temperatuur maximaal 30° C;
- zuurstofgehalte niet minder dan 5 mg/l.

26. Mobiloil N.V. zal met een met Amsterdam overeen te komen frequentie de metingen verrichten, welke nodig zijn om aan te tonen dat aan het onder 25 gestelde wordt voldaan. De meetresultaten zullen in dagstaten worden aangetekend.

27. Zodra een rioelstelsel of een afvalwaterleiding in de nabijheid van het raffinaderijterrein wordt aangelegd, kan Mobiloil N.V. door Amsterdam worden verplicht het effluent van het onder 24 genoemde bassin daarheen af te voeren onder de daarvoor alsdan door de gemeente, c.q. de beheerder van de afvalwaterleiding, te stellen voorschriften, welke onder meer kunnen voorzien in de betaling van lasten voor het gebruik van dat rioelstelsel en eventueel in de zuivering van het afvalwater, dan wel voor het gebruik van de afvalwaterleiding.

28. — De dagstaten, als bedoeld in de punten 6 en 26,
— de geregistreerde meetgegevens, als bedoeld in punt 7 en
— de aantekeningen, als bedoeld in punt 15,
zullen gedurende tenminste drie jaren worden bewaard en te allen tijde op elk redelijk tijdstip ter inzage beschikbaar worden gesteld aan de ambtenaren van de Arbeidsinspectie en van het Staatstoezicht op de Volksgezondheid (hygiëne van het milieu), alsmede aan de bevoegde ambtenaren van de gemeente Amsterdam.

Observatiestations

29. Mobiloil N.V. zal op in overleg met Amsterdam overeen te komen plaatsen een in overleg met Amsterdam overeen te komen aantal geschikte observatiestations doen installeren en

onderhouden, bestemd voor het bepalen van de kwaliteit van de wateren en de lucht, die het raffinaderijterrein omringen. De uitkomsten van de metingen zullen beschikbaar worden gesteld aan de bevoegde ambtenaren van de gemeente Amsterdam, aan het Districtshoofd van de Arbeidsinspectie en aan de Inspecteur van het Staatstoezicht op de Volksgezondheid (hygiëne van het milieu). Mobiloil N.V. zal voorts in acht nemen de nader door haar met de gemeente Amsterdam te treffen regelingen omtrent:

- a. de stoffen waarvan de concentratie zal worden gemeten;
- b. de meetmethoden welke zullen worden gebezigd;
- c. de plaatsen waar de metingen zullen worden verricht, de frequentie der metingen en de procedure voor het bewaren van de meetstaten.

N.B. Omtrent de verdeling van de kosten van installatie en exploitatie over andere industriële bedrijven, zowel particuliere ondernemingen als overheidsinstellingen, welke door dezelfde installatie worden bediend, zal een nadere regeling worden getroffen.

Algemeen

30. De raffinaderij zal niet in bedrijf worden gesteld alvorens alle voorzieningen ter voorkoming van de verontreiniging van bodem, water en lucht bedrijfsklaar zijn.

31. Bovenstaande vereisten met betrekking tot het voorkomen van verontreiniging van bodem, water en lucht, kunnen door B. en W. van Amsterdam, na vooroverleg met Mobiloil, worden herzien en aangevuld, wanneer daartoe naar de mening van de Ministers van Sociale Zaken en Volksgezondheid en van Verkeer en Waterstaat, elk voor zover het hem aangaat, redelijkerwijs aanleiding bestaat.